

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 2P/4/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5919200142
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Klukoš
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2019:5919200142.3

Uznesenie

Okresný súd Ružomberok vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: L. Y., nar. XX.XX.XXXX a P. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. Y. XXXX/XX, O., zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke R. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. Y. XX, t.č. umiestnené v zariadení Centrum pre deti a rodinu, ul. Kalvárska 35, O., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny O., deti rodičov, matky: B. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. 2, O., a otca: P. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. 2, O., o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku a o uložení výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd neodkladným opatrením dočasne zveruje maloletú L. Y., nar. XX.XX.XXXX a maloletého P. Y., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodinu, so sídlom Kalvárska 35, 034 01 Ružomberok, a to až do právoplatného rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti v konaní vedenom pod sp.zn. 2P/4/2019.

II. Matka je povinná prispievať na výživu mal. L., nar.XX.X.XXXX a mal. P., nar.XX.XX.XXXX na každé dieťa výživným vo výške 30% životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, a to vždy do každého 15.dňa v mesiaci vopred, na účet Centra pre deti a rodinu, ul. Kalvárska 35, Ružomberok, IČO: 30228273, počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia.

III. Otec je povinný prispievať na výživu mal. L., nar.XX.X.XXXX a mal. P., nar.XX.XX.XXXX na každé dieťa výživným vo výške 30% životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, a to vždy do každého 15.dňa v mesiaci vopred, na účet Centra pre deti a rodinu, ul. Kalvárska 35, Ružomberok, IČO: 30228273, počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

1. Dňa 25.01.2019 bol Okresnému súdu Ružomberok doručený podnet Úradu práce, soc. vecí a rodiny Ružomberok na začatie konania na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku a o uložení výchovného opatrenia, ktorým budú mal. L. Y., nar. XX. XX. XXXX a P. Y., nar. XX. XX. XXXX dočasne odňaté z náhradnej starostlivosti a bude im nariadený pobyt v Centre pre deti a rodinu, Kalvárska 35, Ružomberok najdlhšie na šesť mesiacov.

2. Podnet na nariadenie neodkladného opatrenia Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok odôvodnil tým, že dňa 12.03.2018 boli mal. L. a P. neodkladným opatrením umiestnení do Detského domova, Kalvárska 35, Ružomberok až do právoplatného rozhodnutia súdu v konaní o uložení výchovného opatrenia. Dňa 10.XX.2018 nadobudol právoplatnosť Rozsudok OS Ružomberok, ktorým boli mal. deti dočasne odňaté zo starostlivosti starej matky a bolo im uložené výchovné opatrenie, a to nariadený pobyt mal. detí v Detskom domove, Kalvárska 35, t.č. už Centrum pre deti a rodiny, Ružomberok na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletých a zabezpečenie úpravy rodinných

a sociálnych pomerov maloletých, najdlhšie po dobu 6 mesiacov od ppl. rozsudku. Dňa 10.01.2019 uplynulo šesť mesiacov od právoplatnosti uloženého výchovného opatrenia. Návrat mal. detí Y.ových do biologickej rodiny ešte nie je možný a stará matka, ako náhradný rodič nejavila o návrat mal. detí do jej starostlivosti záujem. Aktuálnu situáciu v biologickej rodine popísali tak, že matka je tehotná, termín pôrodu má 11.02.2019, je stále zamestnaná v hypermarkete Billa Ružomberok, no od polovice decembra 2018 bola práceneschopná a čoskoro bude vypísaná na materskú dovolenku. Matke bola tak zo strany Centra ako aj odd. SPODaSK poskytnutá pomoc vo forme ošatenia pre bábätko, ktoré sa jej narodí. Otec je stále zamestnaný vo firme WOODWork, s.r.o.. Počas pobytu detí v detskom domove, sa rodine nepodarilo nájsť nové, vhodné, zdravotne vyhovujúce bývanie (až do 14.01.2019 bývali v garsónke, kde je vysoká vlhkosť s častým výskytom plesní). Matke mal. detí sa podarilo od XX.01.2019 prenajať dvojizbový byt na tej istej adrese na dobu určitú do XX.12.2019, kde už zdokladovala uhradený dvojmesačný nájom dopredu. Nájom za byt spolu s elektrickou energiou činí 300eur mesačne. Byt zatiaľ nebol zariadený. Biologickí rodičia prejavovali o mal. deti dostatočný záujem, brávali si ich na víkendové, resp. prázdninové pobyty. Vyživovaciu povinnosť si plnili čiastočne - matka sumou 120,20 eur a otec sumou 224,64. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenie odôvodnili tým, že situácia sa v rodine skomplikovala blížiacim sa pôrodom matky a vytvorením stabilného výchovného prostredia pre novonarodené dieťa, pričom je potrebné zistiť, ako by rodina zvládala starostlivosť o všetky deti, a to zabezpečením riadnej výchovy ako aj výchovno-vzdelávacích potrieb školopovinných detí, ako aj finančným zabezpečením rodiny z dlhodobého hľadiska. Na základe uvedeného žiadali nariadiť opakované výchovné opatrenie s tým, že po pôrode matky, chcú podporovať častejšie pobyty mal. detí u rodičov aj s prislúchajúcimi povinnosťami pre rodičov ohľadom starostlivosti o školopovinné deti. K podnetu priložil správu z Centra pre deti a rodiny Ružomberok.

3. Z pripojeného spisového materiálu mal súd preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/13/2016-43 zo dňa 14.03.2016 bola maloletým deťom nariadená ústavná starostlivosť a boli odovzdané do Detského domova Bytča, rodičov po dobu trvania ústavnej starostlivosti obmedzil pri výkone rodičovských práv, maloletým deťom ustanovil opatrovníka mesto Ružomberok a rodičov zaviazal na platenie výživného. Okresný súd Ružomberok rozsudkom č.k. 3P/50/2016-84 zo dňa 20.10.2016 zrušil ústavnú starostlivosť nad mal. deťmi a odovzdal ich do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky R. T. spolu s dvomi súrodencami. Rodičov zaviazal na platenie výživného a nad výchovou mal. detí určil dohľad. Neodkladným opatrením Okresného súdu Ružomberok č.k. 10P/10/2018-21 zo dňa 23.03.2018 boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti Detského domova, Kalvárska 35, Ružomberok až do právoplatného rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 10P/10/2018-78 zo dňa XX.06.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.XX.2018, boli mal. deti dočasne odňaté zo starostlivosti náhradného rodiča a bolo im uložené výchovné opatrenie - nariadenie pobytu mal. detí v Detskom domove, Kalvárska 35, Ružomberok, najdlhšie na 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Rodičov zaviazal na platenie výživného a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10.XX.2018.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

8. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 330 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

10. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

11. Podľa § 363 ods. 1 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

12. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

13. Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP") neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím prostriedkom, ktorým sa dočasne upravujú pomery, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Účelom tohto inštitútu je preto rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi a zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, že okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť dočasného opatrenia, sú aspoň osvedčené.

XX. Po oboznámení sa s podnetom Úradu práce, soc. vecí a rodiny Ružomberok, s priloženými listinnými dôkazmi, ako aj s pripojenými spismi vo veci starostlivosti o maloleté deti Y.ové dospel súd k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v dočasnom zverení maloletých detí do starostlivosti Centra pre deti a rodinu, Kalvárska 35, Ružomberok. Naliehavosť nariadenia neodkladného opatrenia je daná už aktuálnou situáciou v rodine maloletých detí, keď náhradný rodič - stará matka, nejaví o deti záujem a návrat do biologickej rodiny ešte nie je možný, keď matka mal. detí je vo vysokom štádiu tehotenstva, na základe čoho jej v najbližších dňoch pribudne starostlivosť o novonarodené dieťa, ktorému sa bude musieť intenzívne venovať. To, že matka zabezpečila nedávno iné ubytovanie, ktoré sa javí vhodnejšie pre výchovu maloletých detí, na ktoré však budú musieť rodičia mal. detí vynakladať väčšie výdavky, súd považuje za správny krok smerujúci k navráteniu maloletých detí do rodinného prostredia, avšak v súčasnej dobe, nie je možné posúdiť, či rodičia zvládnu zabezpečiť starostlivosť o všetky deti tak po výchovnej, ako aj finančnej stránke. Do rodiny pribudne nový člen, čo bude mať aj dopad na čas a finančné záležitosti rodiny, pričom na základe zisteného skutkového stavu nie je dostatočná záruka, že by v prípade opätovného uloženia výchovného opatrenia toto splnilo svoj účel. V prípade, že rodičia maloletých detí preukážu zlepšenie rodinných a bytových pomerov a bude dostatočná záruka, že sa nejedná o prechodné zlepšenie, súd zruší nariadenú ústavnú starostlivosť. Naliehavosť rozhodnutia o zverení mal. detí do starostlivosti Centra pre deti a rodiny ďalej vyplýva aj zo skutočnosti, že mal. deti sa stále nachádzajú v starostlivosti centra bez právneho základu, nakoľko dňa 10.01.2019 uplynula doba šesť mesiacov, po ktorú mali byť mal. deti na základe rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 10P/10/2018-78 v centre umiestnené, a preto bolo potrebné zosúladiť právny stav so stavom faktickým.

16. Neodkladné opatrenie vo veciach platenia výživného môže súd nariadiť na návrh (ak ide o inú než maloletú osobu) alebo aj bez návrhu (ak ide o výživné pre maloleté dieťa). Uloženie tejto povinnosti je možné, ak existuje nárok na výživné, pričom právny dôvod vyplýva zo Zákona o rodine. V zmysle Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Ako to vyplýva z obsahu listinných dôkazov, vzhľadom na okolnosť, že starostlivosť o maloleté deti bude zabezpečovať Centrum pre deti a rodiny, možno mať za dôvodné preukázanie potreby pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa citovaného ustanovenia § 366 CMP. Inštitút neodkladného opatrenia vo vzťahu k určeniu výživného slúži len na pokrytie výdavkov spojených s výživnou v nevyhnutnej miere. Súd má za to, že v danom prípade osvedčené skutkové okolnosti odôvodňujú potrebu úpravy pomerov účastníkov neodkladným opatrením, a to v nevyhnutnom rozsahu vo vzťahu k určeniu výživného. Súd má vzhľadom k uvedeným skutočnostiam zato, že úprava výživného na maloletých neodkladným opatrením je v ich záujme. Súd určil výšku výživného v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, ktoré musí platiť každý rodič, bez ohľadu na jeho príjmy a majetkové pomery. Súd toho času nemá dostatočne preukázané schopnosti, možnosti a majetkové pomery účastníkov konania, pričom tieto otázky budú predmetom ďalšieho dokazovania v prebiehajúcom konaní. Na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 366 CMP takéto dokazovanie nie je potrebné, pretože platiť minimálne výživné je povinný každý.

17. Súd tiež podotýka, že nariadené neodkladné opatrenie je faktickým opatrením, ktoré definitívne a konečne nerozhoduje o otázke starostlivosti o maloleté deti. Otázka nariadenia ústavnej starostlivosti bude po vykonaní štandardného dokazovania ustálená v rozhodnutí vo veci samej, preto súd trvanie neodkladného opatrenia časovo obmedzil do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Ružomberok (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. a) a § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a jeho podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (§ 367 ods. 3 CMP).